

1914 március 25. és utóbbi
 EST 146. szám
 SZERKESZTŐSÉG
 DEBRECEN

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
 Egy óra 1 korona
 Negyedévre 3
 Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
 Egy óra 1 K 50 f.
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.
69-ik szám.
Szerda, 1914. március 25.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Darabos-utca 7. szám.
 Telefon 1 412.

Poincaré,

a francia köztársaság elnöke, visszavágyozik az újságírók közé. Ujra cikkeket akar írni. Valahányszor olyan újságcikkeket olvas, amelyben megtámadják, viszket a keze: replikázni szeretne. Így mondta legutóbb a köztársasági újságírók párisi lakomáján. És megígérte, hogy mihelyt letelik a hét esztendeje, ismét újságíró lesz. Szinte bizonyos, hogy most is ír cikkeket és újságokban elhelyezi őket. Vérbeli hírlapíró, ha olyan kitűnő információi vannak, mint neki most, s ha a dolgokat olyan közelről, belülről nézheti, mint ő, okvetlenül újságcikkeket ír. Nem halasztja el a megírásukat évek múltánra. Az újságíró a mai dolgoknak évek múltán való érdekességét nem tudja elképzelni. Ebben tér el a történetírótól: ennek a mai dolgok nem érdekesekek.

Ha Poincaré igazán addig nem ír, amíg köztársasági elnök, sokat szenvedhet önmegtartóztatásától. Érthető, hogy irigyli újságíró társait, amiért nem köztársasági elnökök. Voltak különben olyan elődei a francia állam élén, akik az újságíró és az államfő inkompatibilitását nem ismerték el. XIII. Lajos király komolyan vette a maga publicista voltát. Egész sor cikket írt Renandot doktor lapjába, a „La Gazette”-ba. Rossz cikkeket, de a szerkesztő átdolgozta. A cikkek eredeti kéziratai megmaradtak.

Vajjon akadna-e a magyar fórumon újságíró sorból nagy állásba jutott olyan ember, aki az újságírásba visszavágyakoznék? Azon nagyurak közt, akik valamikor újságírók voltak, van-e olyan, aki irigyli az újságírót, amiért nem nagy ur? Mert csakis ezzel az irigykedéssel szerezhetnék a régi pályát. Az igazi újságíró a pályájáról úgy gondolkozik, hogy a fiának, ha újságíró akarna lenni, kitekerné a nyakát, de ő maga, ha még egyszer megszületne, megint újságíró lenne. Az igazi újságíró a pályájához azért ragaszkodik izgatottan, mert nem — pálya, hanem pályáktól való szabadság. Az újságírás felülkerekedtség vagy legalább elszakadottság. A szabályosság fölé kerekedottság, a nyomonbandukolástól elszakadottság.

Bismarck az újságírókat eltévedt pályájúaknak mondja. Mert az apák a fiaikat nem nevelik újságíróknak, hanem

a fiuk maguk lesznek azokká, olyformán, hogy az apák kiszabta utról letérnek. A konzervatív állam- és társadalmi moralista, természetesen, az ilyen letérést eltévedésnek mondja; de végezetül Bismarck maga is újságíróvá lett, amikor a körülmények letéritették pályájáról.

Poincaré sokféle pályán bandukolt és törtetett szabályosan, s amikor elfogta ezektől a szabadulás vágya: újságíró lett. S hogy azután feljutott a legszébb pályára: a szabadulás szépségére gondolván, megint újságíró akar lenni.

Az újságírónak pályájáról való letértsége: nagy, izgalmas meg nem elégedésnek munkaszépségbe fojtása. Mikor az embernek az a sajtósága ötlete támad, hogy ne magának, hanem valamiért, ami rajta kívül van, dolgozzék, elmegy újságírónak. Mert az újságírás odahozza neki az egész rajta kívül valóságot, a világot. A magának való dolgozás jobb, mert boldogulást juttat, de a világhoz való hozzákötődése szebb, mert a világ szépsége szebb, mint az ember szépsége. Az, akinek az újságírás nem pályákról való letértsége, hanem csak új pályára rátérésnek stációja: nem érthette meg ennek a szépségnek megismerését. Nem találkozhatott vele, mert egyre csak az új pályát leste. Mindig perronon állt, ahonnan elindulhatna, míg az igazi újságíró már meg is érkezett. Sikerült nem odaérkeznie, ahová elindult, sikerült odaérkeznie, ahol mindenütt van: a világ kellő közepében. A világhoz tartozhatni, nem folyton csak a magának lenni: ez az újságírónak pályájáról letértsége. Érthető, hogy a magyar fórumon azok, akiknek az újságírás csak stációjuk, csak elinduló perronjuk volt, nem vágyakoznak vissza oda, ahol folyton lesniök kell: merre induljanak el.

Feiler K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stájer Merán.

Mesés téli tartózkodás. Betegek, lábadozók, és tudlók részére, átalányárak. Pensio 14 K. tól. Ingyen prospektus. oo

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. Sz.

A fiatalok megmentéseért.

A Patronage-egyesület közgyűlése.

(Saját tudósítónktól.) A Debreczeni Patronage Egyesület f. hó 22-én, d. e. 11 órakor tartotta a város háza nagytanácstermében Kenéz Gyula dr., udvari tanácsos, a bábaképző intézet igazgatója elnöke alatt évi rendes közgyűlést.

Kenéz Gyula dr. első sorban is bejelentette, hogy Kulcsár Imre kir. törvényszéki elnöknek, az egyesület érdemes elnökének családi ügyben hirtelen el kellett utaznia, így az elnöki széket, fe kérésre, ő foglalta el és midőn üdvözlö a szép számban egybegyűlt közönséget, a közgyűlést megnyitja és felkéri Csiky Lajos, az egyesület titkárát, az évi jelentés felolvasására.

Csiky Lajos felolvassa gondosan és szabatosan megírt évi jelentését, mely elénk tárja az Egyesület 1913. évi egész működését a legnagyobb tárgyilagossággal és részletességgel megírva, melyből megtudjuk, hogy mily sokat dolgozott és produkált az Egyesület, mely az 1913. évben 139 gyermeket vett felügyelete alá és látott el gondoskodásával; mindenféle patronage-ügyben eljár és szorgoskodott; külön a felnőttebb, külön a kisebb gyermekek részére tanulságos mese-délutánokat rendezett; aegise alatt tartott az Országos Gyermekvédő Liga gyermeknapja, mely igen szép erkölcsi és anyagi eredménnyel végződött; a felügyelete alatt álló és az állami gyermekmenhely kötelékébe tartozó mintegy 700 gyermek részére karácsonyfa-ünnepélyt rendezett, melyen a gyermekek élelemmel és ruhaneművel látattak el. A jelentés külön kiemeli Weér Györgyné öméltsága igazán jóakaratu és pártatlanul lelkes ügybuzgóságát, valamint Fodor Emil másodtitkár agilis tevékenységét, akiknek leginkább köszönhető a gyermeknap sikere és a karácsonyfa-ünnepély eredményes tartása. Megemlékezik a Rabsegélyző Egyesületnek az Egyesületbe beolvadásáról, mely által az egyesület számottevő, mintegy 25.000 korona vagyonhoz jutott. A fiatalok megmentéséről, mely éppen most van döntés alatt, de még végleges stádiumba nem jutott.

A jelentés felolvasása után Csiky Lajos bejelenti, hogy — sajnálattal bár — de kénytelen az Egyesület első titkári állásáról lemondani, mert egyrészt előrehaladott kora, de

Izléses **Nyomtatványok** jutányos árban készülnek a **Horovitz-nyomdában**
 Darabos-utca 7. szám. Telefon 4-12.

— **Kereskedők külföldi tanulmányúti ösztöndíja.** A debreczeni keresk. és iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelmi miniszter által kiosztandó „Erzsébet királynő”-féle kereskedő külföldi tanulmányúti ösztöndíjakra. Ez évben tíz ilyen, egyenként 2500—2500 koronás ösztöndíj fog kiosztásra kerülni. — Pályázhatnak oly, a kamarakerületben illetékes magyar honosságú fiatalabb kereskedők, kik keleti kereskedelmi akadémiái tanulmányaiknak legalább „jó” eredménnyel történt elvégzése után legalább három évig gyakorlati kereskedelmi téren működtek, s emellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelviszonyaiban járatosak. Csak olyan kérvényezők jöhetnek tekintetbe, kik katonai kötelezettségeiknek eleget tettek. A pályázat egyéb feltételeiről, valamint a kérvényhez becsatolandó okmányokról részletes felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

— **Férfi és asszony verekedése.** Nem mindennapi esetnek voltak tanúi ma délután egy óraker a Rákóczi utcán járókelők. Tóth László hajduböszörményi gazdalkodó összeveszett Barna Ferencné debreczeni napszámos asszonnyal. A veszekedésnek csakhamar verekedés lett a vége. Az asszony előbb a nyelvvel védekezett, majd a körmeivel. Tóth Lászlót úgy összekarmolta, hogy egyik arcvéres barázdákkal lett tele, mintha tetoviro. ták volna. Nagy csődület támadt körülöttük. A verekedésnek a 20 as számú rendőr vetett véget, aki a hadakozó feleket bekísérte a központi ügyeletre.

— **Baleset munkaközben.** Súlyos baleset érte tegnap délután Gubuznai György kubicost, aki a Nsgyhortobágyon a csatornázásnál dolgozott. Oly szerencsétlenül esett le a kosijáról, hogy a lába eltört. Még tegnap este beszállították a debreczeni központi kórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Ellopták a pénzt a korcsmában.** Sz. Szabó Ferencs Vekerí pusztai dohánykerész tegnap délbe a babaképezde közelében levő Róvész féle vendéglőbe tért, ahol leitta sodott és eladott. Hajnali 3 óraker, midőn felébredt, észrevette, hogy pénztárcájából 130 korona hiányzik, az ismeretlen tettes ellopta.

— **Holló Antal karmester** vezetésével hét tagból álló női zenekar hangversenyez a Magyar-Király kávéházban. A műsoron a legújabb kuplék és darabok vannak.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, csuzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sósborszesz”-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára kor. 2.— Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Az elhanyagolt nátha gyakran keservesen megbosszulja magát.

Forman

nátha ellen

Szelence-ára 40 fillér

Közgazdaság.

A szőlővédekező anyagokról.

(D. J.) Az utolsó évek keserves tapasztalatai végre odafejlesztették a dolgokat, hogy ma már alig van az országban szőlősgazda, aki évenként legalább egyszer (úgy ahogy) tartaná szükségesnek szőlőjét a legelterjedtebb ellenségek: a peronospora, a lisztharmat vagy a szőlómoly ellen valamiféle védekezésben részesíteni. Ez a védelem nem mindig olyan, hogy azután siker is koronázza a ráfordított munkát, mert vagy az anyag minősége vagy alkalmazásának ideje, vagy annak módja nem felel meg a szőlőtöke igényeinek, illetve a betegség mérvének. Innen azután egyik oka annak a rengeteg panasznak, melyet a „csalódott” gazdák a védekezés sikertelensége ellen hangoztatnak. Aki nem elégszer, nem a legmegfelelőbb időpontban, nem alaposan és főleg nem megfelelő anyaggal poroz, vagy permetez, annak nincs joga munkájának eredménytelensége ellen panaszkodni.

Mik a különféle szőlőpeszedelmeknek hatékony ellenszerei és mily módon alkalmazandók azok, arra nézve egyrészt az illetékes állami intézetek, mint a m. kir. szőlészeti kísérleti állomás és rovartani intézet Budapestben, régebben a növényvédelmi kísérleti állomás Magyaróváron, másrészt pedig köztisztviseltek örvendő szaklapok adnak díjmentesen és legnagyobb előzékenységgel a hozzájuk forduló gazdaközönségnek utmutatást. Akinek tehát e téren saját, évek során bevált tapasztalatok nem állanak rendelkezésére, az, mielőtt valamelyik szőlőellenség ellen szükséges eszközöket, gépeket és anyagokat beszerezné, forduljon tanácsért a jelzett intézetekhez vagy jeles hírnevű szakújsághoz, ahol nem csak azt fogja megtudni, hogy mikor, hányszor milyen erősségű anyagot és milyen rendszerű gépet használjon, de meg fogják neki azt is mondani, hogy hová fordulhat teljes bizalommal az anyagok és gépek beszerzése céljából.

A lelkismeretlen kiszolgálás, értéktelen anyagok kínálata ezen a téren nemcsak azt károsítja meg, aki azt az anyagot vásárolja, hanem másokat is. Minden rosszul kezelt szőlő, ahol a gombabetegségek vagy állati ellenségek melegágyra találtak, egyáltalán állandóan veszélyeztetni a szomszéd birtokosokat, akik helyes anyaggal, helyes módon védekeztek, azért az, aki ilyen anyagokat készít vagy forgalomba hoz, nem csak magánérdeket sért, de a köznek is ártalmára van.

Már pedig újabban egész sorozata az ily helytelen összetételű szereknek jön forgalomba, néha új fantasztikus nevek alatt, máskor bizalomnak örvendő nevek bitórlásával, de az árú, melyet ezen név alatt kínálnak, nem olyan összetételű, mint amit ezen név alatt érteni szokás. A családok rendszeresen a meglepően olcsó ár, melynek a takarékoságra mindig hajlandó gazdák közül néhány száz lépére megy. Ha szután szorgos védekezés dacára a betegség mégis elpusztítja szőlőjét, megfogadja, hogy többé ilyen tévelygésnek fel nem ül, de a következő évben ismét lépére megy száz más és a haszontalan szer egy pár évig busás hasznot hoz a „feitalálójának.”

A vidéki gazdasági egyesületek évről-évre panasszal fordulnak a központhoz, hogy találjon utat és módot, hogy az a sok haszontalan permetező, porozó-, szőlőmolyirtó-sz. anyag, mely gyakran egy vagy két szegzonban tud vevőket hódítani, hogy azután egy jó nevé, de éppen olyan értéktelen utánzatnak adjon helyet, végre eltűnjék a föld színéről. A m. kir. ampelológiai intézet is évenként beszámol az ilyen anyagokkal végzett kísérletekkel, figyelmezteti a gazdákat, hogy maradjanak meg a régi kipróbált szerekkel, ne öljenek fel minden reklámnak, minden tolatkodó kínálatnak s így a birtokosság magára vessen, ha pórul jár.

Azért most a szőlészeti idény előtt veszen minden gazda számot magával, mielőtt védekező anyagszükségletét megrendeli, hogy kinél és mit szerezzen be. Semmi sem bossz

szulhatja meg magát annyira, mint a védőanyagok vásárlásánál alkalmazott takarékoság. Ne álltassa magát azzal, hogy az illető kereskedő, vagy gyáros „garantált összetételű” anyagot kínál. A papiros türelmes és az a kérkedő garancia legtöbb esetben szemfényvesztésnél nem egyéb, mert számít arra, hogy a vevő először is nem tudja újat-módját, hogyan lehet az anyagot megvizsgáltatni, azután sajnálná rá a költséget, végül pedig rendszert akkor szerzi be a gazda az anyagot, mi-azt már aznap, vagy a héten alkalmazni akarja. Már pedig az ilyen vegyvizsgálat néha hetekig is elhúzódik és végül is csak mindig bizonytalan kimenetelű perrel tudna kidobott pénzéhez jutni. De a szőlőjében elszennvedett kárért nem kárpótolja s.nki.

Tehát, ha valahol, úgy itt áll a közmondás, hogy a „fősvény duplán fizet” először az értéktelen anyagért, másodsor az elmaradt haszonnal.

Csarnok.

Vetélytársak.

Regény.

Írta: B. M. CROKER.

66

Szivem rettenetesen dobogott, mikor neküindultam a szőnyegtelen, pusztá lépcsőnek. Kinyitottam nagynéném szentélyének az ajtaját. Azt hiszem, hogy nagynéném sirt, de beesteledett már, s így nem voltam benne bizonyos.

— Jöjj ide, kedvesem, — mondotta nagynéném s rátámaszkodott könyökére — hallottam a leányoktól, hogy nyugtalan vagy s meg akarsz tudni mindent . . . a múltból. Leghelyesebb, ha én avatlak be, de óva intelek, hogy addig vagy boldog, amíg nem ismered családunk történetének fekete lapjait.

— Mindent kockáztatok, — feleltem határozottan. — Tudom, hogy Julia néni jól akar, de jól érzi, hogy tudatnia kell velem a titkot. Magamra vállalom minden felelősséget. Megígérem, hogy nem sikoltok és nem ájulok e. Az én fejemre szálljon minden, ami abból ered, hogy megtudom apámról az igazat.

— Nagyon szép férfi volt, — kezdte el nagynéném könyektől elfojtott hangon — a leányok ezen a vidéken mind beleszerettek Deane Fülöpbe.

— Deane! — ismétlem hevesen. — Deane a te igazi neved, kedvesem. Le Marchant, öreganyád leánykori neve. Fülöp Drumdearban volt helyőrségen az ezredével. Ez husz esztendővel ezelőt történt. — Anyád nálunk volt, senkit sem lepett meg, hogy ez a szép fiatalember beleszeretett a megye legszebb leányába, O'Brien Ellenbe, s hogy annak is megtetszett a fiatalember.

— Nem sokáig jártak jegyben. Atyád egyetlen fíu volt és saját ura. Atyjának nem igen tetszett a házasság, de John és én nem elleneztük. Szerintünk minden tekintetben elfogadhatónak látszott. Ellennek sok bámolója és kérője volt. Fülöp egyik tisztársra kétszer kérte meg, szinte üldözte udvarlásával, de Ellen hallani sem akart róla. Okosan cselekedett, mert cseppet sem volt szép ember. — Nagyszerű lakodalmat csaptunk. Boldog, szép napok voltak azok! — sóhajtott föl. — A boldog pár elutazott Angolországba, hogy Fülöp bemutatassa feleségét az anyjának. Néhány hét múlva visszatértek s beköltöztek egy csinosan berendezett háza Drumdear közelében. Nagyon boldognak látszottak, de nem szivesen láttam, hogy Ellen kikoszorozott kérője folyton járatos volt a házukba s mint afféle „házibarat” fészkelte be magát náluk. Tudom, hogy Ellen nem szívelhette ezt az embert, de Fülöp szívesen látta s azt gondolta, hogy Kant csak okosság és nagylelkűséget tanusít azzal, hogy elfogadja a barát helyét és nem törődik többé a múlttal.

(Folytatjuk.)

A lapkiadó: A LAPKIADÓ.

Meghívó.**A Debreczeni Bank Részvénytársaság**

1914. április hó 2-án délután 3 órakor tartja

IV. évi rendes közgyűlését

saját helyiségében, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak azon figyelemzetéssel, hogy az alapszabályok 13. §-a értelmében részvényeiket az intézet pénztáránál 8 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
 2. Zárszámadások előterjesztése és a tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
 3. Igazgatósági tagsági helyek betöltése.
 4. Felügyelő bizottsági tagok választása.
 5. Esetleges indítványok.
- Debreczen, 1914 március hó 24-én.

Az igazgatóság.

A zárszámadások és jelentések a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthetők.

Legfinomabb elszakíthatatlan**„MIMI“****férfi gummióvszer**

1 tucat	2 korona 50 fill.
2 „	4 korona 50 fill.
3 „	6 korona.
4 „	11 korona.

Diszkrétan küldi, a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen :

PARFUMERIE

Budapest, VIII..

Kőfaragó-u. 7.

HEZ

Drágább gummi létezik de jobb nem!

Képviselő kerestetik

vagy nagykereskedő egyedárusítónak Debreczen és vidékére a mi Ochsena növényhus kivonatunk és Ochsena leves-kockánk árusítására.

Altona, Elbe, Mohr & Co. G. m. b. H.

Apró hirdetések.

Krámer József tudakozó és magán kutató vállalata Debreczen Piac-utca 58. svám. Nyomoz megfigyel és informál.

Tisztességes, komoly leány, ki házi teendőiben segédkezik és kézimunkához ért, felvétetik Péterfia-utca 16 szám földszint.

26 éves német k a., szépség **100.000 kor.** vagyonnal gyorsan férjhez óhajt menni, esetleg külföldre is. — Vagyon, vallás mellesleg „Fides“, Berlin 18.

Utcai butorozott szoba

előszobával azonnal kiadó

Darabos-utca 7. sz.

Az eredeti „dr. ASCHENBRANDT“-fé' e

Bordói-por

és

Rézkén-por

a legkitűnőbb anyag a szőlőlevél-, illetve a fűrt peronosporája valamint a lisztharmattal. **Óvakodjunk az értéktelen utánzatoktól!** Csakis olyan csomagot kell elfogadni, melyeken a Dr. Aschenbrandt-féle név és névjegy ki van téve. A bordói-por ára 100 kg.-ként 62 korona, a Rézkén-por ára 47 kor. 50 kg.-nál kisebb csomagokban 4 koronával drágább q-ja.

Vezérképviselő: „Magyar Mezőgazdák Szövetkeete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 29. Kapható minden „HANGYA“ fogyasztási szövetkezetben és

Kontsek Gézánál Debreczenben.

Illatszerek, háztartási cikkek, illatos szappanok, arc- és kéz-ápolási cikkek ruha és hajkefék, : teák, cacaók, csokoládék :

Általában az összes szakmába vágó cikkek legolcsóbb beszerzési forrása **nagyban és kicsinyben**

„HEZ“ illatszer nagy-áruház 000

Budapest, VIII., Kőfaragó utca 7.

24 oldalas illatszer és háztartási árjegyzékünket ingyen és b e r m e n t v e küldjük. — Kereskedők és viszonteladók kérjék nagyban árjegyzékünket.

Mindenki muzsikálhat**Wagner „Hangszer-Király“**

különleges elsőrendű hangszereivel, Budapest, József-körút 15. (Telefon) — Varázshogódi, felszeretéssel 6 korona. Csodaráz-trombita, erős rézből 6 korona. Varázsjuvola, ajándékkar 4 koronára. Harmonika tánc részére 10 korona. Óriási feszülőgép kottákkal 40 korona. Javítást szakmuhelyek! A milánói, párizsi és londoni kiállítás aranyérem és érdemkeresztel kitüntetéssel. Fényképes 2r-jegyzék ingyen!

Óvást! Ügyeljünk a „Wagner“ névre és a 15-ös házszámra!

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz szappant, ha az itt jelzett **eredeti** készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a **világhírű cég** magyarországi képviselete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16.Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Darabos-utca 7.